

189/1999 Sb. Zákon

ze dne 29. července 1999

O nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy)

Vyhlášeno dne 2. září 1999, datum poslední novelizace 1. ledna 2024

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Nouzové zásoby ropy a řešení stavů ropné nouze

§ 1

Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropské unie ¹⁾ způsob vytváření, udržování a použití nouzových zásob ropy a ropných produktů ⁵⁾ určených pro zmírnění nebo překonání stavů nouze vzniklých z jejich nedostatku (dále jen „nouzové zásoby“), postupy pro řešení stavů nouze a úkoly orgánů státní správy a orgánů územních samosprávních celků v této oblasti.

§ 1a

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- čistým dovozem celkové množství dovezené ropy a ropných produktů do České republiky snížené o celkové množství vyvezené ropy a ropných produktů z České republiky,
- domácí spotřebou celkové množství ropy a ropných produktů spotřebované v rámci České republiky pro energetické i neenergetické účely,
- referenčním rokem kalendářní rok předcházejícího roku, k němuž se vztahují údaje o domácí spotřebě nebo o čistém dovozu používané při výpočtu minimální úrovně nouzových zásob, které mají být drženy, nebo při výpočtu úrovně nouzových zásob skutečně držených v určitém okamžiku,
- ústředním správcem zásob osoba, jejíž hlavním úkolem je vytváření, udržování nebo prodej nouzových zásob,
- produktovodem zařízení pro potrubní přepravu ropných produktů, pokud není umístěno ve výrobním nebo

zpracovatelském závodě nebo ve skladovacím zařízení tvořeným vzájemně propojeným souborem potrubí, armaturních šachet a souvisejících technologických objektů, včetně systému protikoroze ochrany, řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů,

f) ropovodem zařízení pro potrubní přepravu ropy, pokud není umístěno ve výrobním nebo zpracovatelském závodě nebo ve skladovacím zařízení tvořeným vzájemně propojeným souborem potrubí, armaturních šachet a souvisejících technologických objektů, včetně systému protikoroze ochrany, řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů,

g) mimořádnou situací situace, kdy nastane, nebo hrozí, že nastane, ohrožení zásobování trhu ropou nebo ropnými produkty v České republice nebo v jiných členských státech Evropské unie nebo v jiných členských státech Mezinárodní energetické agentury,

h) fyzickou přístupností souhrn opatření umožňující použití nouzových zásob a jejich skutečné dodání na trh v množství a čase napomáhajících ke zmírnění dopadů mimořádné situace,

i) stavem ropné nouze nedostatek ropy a ropných produktů, který by měl za následek poruchy v zásobování na domácím trhu a nepříznivé následky z toho plynoucí by nebylo možné odstranit nebo jim zamezit bez přijetí opatření podle tohoto zákona,

j) mezinárodním rozhodnutím rozhodnutí Řídicí rady Mezinárodní energetické agentury nebo Evropské unie o použití zásob ropy nebo ropných produktů nebo o jiných opatřeních, přijaté s cílem zajistit dostupnost ropy nebo ropných produktů na trhu,

k) závažným narušením dodávek významný a náhlý pokles dodávek ropy nebo ropných produktů do České republiky, Evropské unie nebo států Mezinárodní energetické agentury, bez ohledu na to, zda bylo vydáno mezinárodní rozhodnutí,

l) tikety rezervační smlouva na přednostní nákup určitého množství zásob ropy a ropných produktů v případě vyhlášení stavu ropné nouze.

§ 2

Vytváření a udržování nouzových zásob

(1) Nouzové zásoby jsou státními hmotnými rezervami^{1a}).

(2) Nouzové zásoby vytváří a udržuje Správa státních hmotných rezerv (dále jen „Správa“) z ropy a vybraných ropných produktů⁵) ve výši odpovídající nejméně 90 dnům průměrného denního čistého dovozu referenčního roku.

(3) Výše nouzových zásob se přepočítává nejpozději k 30. červnu každého roku.

(4) Z nouzových zásob mohou být tvořeny specifické zásoby.

(5) Pokud nebudou udržovány specifické zásoby, Správa zajistí, aby nejméně jedna třetina nouzových zásob splňovala podmínky stanovené v § 2a odst. 2, 3 a 4.

(6) Druhy ropy a skladbu vybraných ropných produktů vhodných pro skladování v nouzových zásobách, způsob výpočtu průměrného denního čistého dovozu a průměrné denní domácí spotřeby a způsob výpočtu výše nouzových zásob, jež má Česká republika povinnost udržovat, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 2a

Vytváření a udržování specifických zásob

(1) Správa může udržovat specifické zásoby, a to ve výši odpovídající nejméně 30 dnům průměrné denní domácí spotřeby referenčního roku, po dobu nejméně 1 roku.

(2) Specifické zásoby se mohou skládat pouze z etanu, zkapalněného ropného plynu označovaného jako LPG, motorového benzinu, leteckého benzinu, tryskového paliva benzinového typu, tryskového paliva naphthového typu, tryskového paliva petrolejového typu, ostatního petroleje, plynového oleje, motorové nafty, topného oleje, lakového a technického benzinu, maziva, bitumenu, parafinových vosků, nebo ropného koksu⁵⁾.

(3) Správa určí skladbu specifických zásob z jednoho nebo více produktů uvedených v odstavci 2.

(4) Správa zajistí, aby u ropných produktů zahrnutých do specifických zásob činil ropný ekvivalent nejméně 75 % domácí spotřeby těchto produktů v referenčním roce. Způsob tohoto výpočtu stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Skladbu specifických zásob lze změnit nejdříve po uplynutí 1 roku, a to vždy jen od prvního dne kalendářního měsíce. Množství specifických zásob může být dočasně sníženo pouze z důvodu jejich obměny. Celková povinná minimální výše nouzových zásob při obměně specifických zásob nesmí klesnout pod výši stanovenou v § 2 odst. 2.

(6) Specifické zásoby mohou být přemístěny pouze po předchozím písemném souhlasu Správy^{1a)}.

(7) Správa informuje Evropskou komisi (dále jen „Komise“) o množství a skladbě vybraných ropných produktů držených ve specifických zásobách a době, po kterou se tyto specifické zásoby zavázala udržovat.

§ 3

Skladování nouzových zásob

(1) Nouzové zásoby se skladují ve skladovacích zařízeních a lze je skladovat společně s jinými druhy zásob. Skladovacím zařízením se rozumí samostatná nádrž, nádržový blok, sklad, technologický výrobní celek, případně jiný objekt splňující technické a ekologické podmínky pro dlouhodobé skladování ropy nebo ropných produktů. Prováděcí právní předpis stanoví povolený objem skladovacích zařízení, povinné technické vybavení skladovacích zařízení, včetně požadavků na vybavení pro sledování kvality nouzových zásob.

(2) Skladovací zařízení, produktovody a ropovody jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu²⁾.

(3) Skladovací zařízení, produktovody a ropovody jsou k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu, k ochraně života, zdraví a majetku osob a k zamezení nebo zmírnění účinků jejich případných havárií chráněny ochrannými pásmy. Ochranné pásmo tvoří prostor, jehož hranice jsou vymezeny svislými plochami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 150 m na všechny strany od půdorysu těchto zařízení. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí

právní moci povolení stavby podle stavebního zákona, pokud stavba povolení nepodléhá, potom dnem uvedení těchto zařízení do provozu. Ochranné pásmo skladovacího zařízení, produktovodu a ropovodu zaniká jeho trvalým vyřazením z provozu nebo odstraněním stavby; v pochybnostech o tom, zda ochranné pásmo existuje, rozhoduje na žádost vlastníka pozemku nebo stavby dotčené ochranným pásmem Správa.

(4) V ochranném pásmu skladovacího zařízení, produktovodu a ropovodu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit produktovod, ropovod nebo skladovací zařízení nebo omezit nebo ohrozit jejich bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu, ohrožení života, zdraví a majetku osob a k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií.

(5) Provozovatel produktovodu nebo ropovodu udržuje v lesních průsecích na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy produktovodu nebo ropovodu nebo vlastní telekomunikační sítě; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

(6) Vysazování trvalých porostů kořeníčích do větší hloubky než 20 cm nad povrch produktovodu nebo ropovodu ve vzdálenosti do 2 m na obě strany od osy produktovodu nebo ropovodu nebo vlastní telekomunikační sítě lze pouze na základě souhlasu provozovatele produktovodu nebo ropovodu.

(7) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob či životního prostředí, fyzická či právnická osoba provozující skladovací zařízení nebo produktovod nebo ropovod udělí na žádost stavebníka písemný souhlas se stavební činností, povolením a prováděním staveb, zemními pracemi, zřizováním skládek a uskladňováním materiálu v ochranném pásmu skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu. Souhlas musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen; bez souhlasu nelze činnosti podle věty první uskutečnit.

(8) Provozovatel skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu má právo

a) v souladu se zvláštním právním předpisem²⁾ zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech skladovací zařízení, produktovody nebo ropovody,

b) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním skladovacích zařízení, produktovodů nebo ropovodů; vstupovat a vjíždět v souladu se zvláštními předpisy do obvodu dráhy a vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon činnosti provozovatele skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu,

c) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz skladovacích zařízení, produktovodů nebo ropovodů v případech, kdy tak po předchozím upozornění a stanovení rozsahu neučinil sám vlastník či uživatel.

(9) V případech uvedených v odstavcích 5 a 8 je provozovatel skladovacího zařízení nebo produktovodu nebo ropovodu povinen co nejvíce šetřit práva vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do původního stavu nebo, není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a oznámit tuto skutečnost bezprostředně vlastníku nemovitosti a nahradit vzniklou škodu. Po provedení odstranění nebo okleštění stromové je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(10) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu, podle odstavce 8 písm. b) a c) škoda nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti v důsledku výkonu práv podle odstavce 8 písm. a) až c), má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu⁵⁾.

(11) Provozovatel skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 8 písm. a), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním a jsou-li dány podmínky pro omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě podle zvláštního právního předpisu, příslušný vyvlastňovací úřad rozhodne na návrh provozovatele skladovacího zařízení, produktovodu nebo ropovodu o zřízení věcného břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo její části.

(12) Nouzové zásoby mohou být skladovány pouze osobou, která na základě smlouvy zajišťuje pro Správu skladování a další péči o svěřené nouzové zásoby (dále jen „ochraňovatel“).

(13) Skladování nouzových zásob České republiky na území jiného členského státu Evropské unie vyžaduje předchozí souhlas vlády.

(14) Správa sjedná jménem České republiky s ústředním správcem zásob jiného členského státu Evropské unie nebo s právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou oprávněnou ke skladování nouzových zásob smlouvu o ochraňování nouzových zásob, v níž bude stanoveno zejména

- a) místo skladování a vlastník skladovacích zařízení,
- b) množství skladované ropy a množství skladovaných ropných produktů,
- c) podmínky skladování, udržování, kontroly a dostupnosti nouzových zásob,
- d) postupy k zajištění kontroly a identifikace nouzových zásob,
- e) vymezení úkolů, které Správa přenáší na druhou smluvní stranu podle § 9 odst. 1 písm. j); tyto úkoly nemohou být dále na žádnou další osobu přeneseny.

(15) Nouzové zásoby České republiky skladované na základě smlouvy podle odstavce 14 na území jiného členského státu Evropské unie se zahrnují do celkové výše nouzových zásob České republiky.

(16) Skladování nouzových zásob jiného členského státu Evropské unie na území České republiky, včetně skladování formou tiketů, vyžaduje pro dobu trvání skladování nouzových zásob jiného členského státu Evropské unie na území České republiky předchozí souhlas Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“). Ministerstvo si před vydáním rozhodnutí vyžádá vyjádření Správy. Předchozí souhlas ministerstva je vyžadován i v případě zvýšení objemu skladovaných nouzových zásob v průběhu trvání souhlasu o skladování nebo rozšíření pověření ke skladování nouzových zásob jiného členského státu Evropské unie na území České republiky.

(17) Žádost o souhlas ministerstva podle odstavce 16 musí obsahovat:

- a) identifikační údaje žadatele,

- b) název členského státu Evropské unie, pro který jsou nouzové zásoby na území České republiky skladovány,
- c) identifikační údaje subjektu, pro který jsou nouzové zásoby skladovány,
- d) místo skladování nouzových zásob jiného členského státu Evropské unie na území České republiky,
- e) množství skladovaných nouzových zásob,
- f) dobu, po kterou budou nouzové zásoby na území České republiky skladovány,
- g) údaj, zda se jedná o nouzové zásoby ve formě ropy nebo ropných produktů.

(18) Jakkoliv bránit přepravě nebo použití nouzových zásob skladovaných na území České republiky pro jiné členské státy Evropské unie se zakazuje.

§ 3a

Ochraňovatelé

(1) Ochraňovatelem může být pouze osoba,

- a) která je bezúhonná,
- b) která není v likvidaci,
- c) která nemá v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky ani orgánů Celní správy České republiky ani v evidenci daní nebo obdobných peněžitých plnění u příslušných orgánů státu, ve kterém má tato osoba sídlo, místo podnikání či bydliště, evidovány nedoplatky; tuto skutečnost je povinna Správě doložit potvrzeními, která nejsou starší než 30 dnů,
- d) která má vlastnické nebo užívací právo ke skladovacímu zařízení; tuto skutečnost je povinna Správě doložit,
- e) jejíž zaměstnanci zabezpečující provoz skladovacího zařízení jsou příslušně kvalifikovaní; za příslušnou kvalifikaci se považuje minimálně tříletá praxe v oblasti skladování ropy nebo ropných produktů; tuto skutečnost je povinna Správě doložit,
- f) která předloží Správě seznam osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členy nebo jimi byli v posledních 3 letech,
- g) která, má-li formu akciové společnosti, předloží Správě aktuální seznam všech svých akcionářů.

(2) Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin, trestný čin proti majetku nebo hospodářský trestný čin spáchaný z nedbalosti, nebo trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s výkonem činnosti ochraňovatele, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena⁶).

(3) U právnické osoby musí podmínku bezúhonnosti podle odstavce 2 splňovat jak tato právnická osoba, tak i její statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu, a je-li statutárním orgánem ochraňovatele či členem

statutárního orgánu ochraňovatele právnická osoba, musí tento předpoklad splňovat jak tato právnická osoba, tak její statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu této právnické osoby; má-li být ochraňovatelem zahraniční právnická osoba prostřednictvím své organizační složky, musí podmínku podle tohoto odstavce splňovat vedle uvedených osob rovněž vedoucí této organizační složky; tuto podmínku musí ochraňovatel splňovat jak ve vztahu k území České republiky, tak k zemi svého sídla, místa podnikání či bydliště.

(4) Bezúhonnost se prokazuje výpisem z evidence Rejstříku trestů. Správa si za účelem doložení bezúhonnosti vyžádá podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Fyzická osoba, která není občanem České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence obdobné Rejstříku trestů vydaným státem, jehož je fyzická osoba občanem, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých se déle než 3 měsíce nepřetržitě zdržovala v předcházejících 3 letech, nebo jiným dokladem prokazujícím bezúhonnost této osoby. Právnická osoba, která má sídlo mimo území České republiky, dokládá bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů nebo jiným obdobným dokladem vydaným státem, ve kterém má sídlo, jakož i doklady vydanými státy, ve kterých podnikala déle než 3 měsíce v předcházejících 3 letech. Výpisy a doklady prokazující bezúhonnost nesmí být starší 3 měsíců.

(5) Ochraňovatelem nemůže být fyzická nebo právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, ode dne

a) prodeje obchodního závodu jedinou smlouvou v rámci zpeněžení majetkové podstaty v době běhu lhůty podle zvláštního právního předpisu⁸⁾,

b) nabytí právní moci rozhodnutí, kterým soud ukončil provozování obchodního závodu nebo ode dne určeného v tomto rozhodnutí jako den ukončení provozování obchodního závodu.

(6) Ochraňovatelem nemůže být fyzická nebo právnická osoba, a to po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení. Ochraňovatelem dále nemůže být fyzická nebo právnická osoba, a to po dobu 3 let ode dne právní moci rozhodnutí o zrušení konkursu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů. Byl-li konkurs zrušen z jiného důvodu, překážka uvedená v odstavci 5 odpadá dnem nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení konkursu.

§ 4

Stav ropné nouze

(1) Stav ropné nouze vyhláší vláda nařízením.

(2) Pominou-li důvody, pro které byl vyhlášen stav ropné nouze, vláda nařízením stav ropné nouze odvolá.

(3) Návrh na vyhlášení a odvolání stavu ropné nouze předkládá vládě předseda Správy.

(4) Vyhlášení a odvolání stavu ropné nouze vláda oznamuje v hromadných sdělovacích prostředcích.

§ 5

Opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů

(1) K omezení spotřeby ropy a ropných produktů je vláda v nařízení vydaném podle § 4 odst. 1 oprávněna

- a) omezit maximální rychlosti jízdy motorových vozidel na pozemních komunikacích,
- b) omezit používání některých druhů, kategorií a tříd silničních motorových vozidel v určitých dnech nebo pro určitý druh přepravy,
- c) omezit nebo zakázat ve stanovených dnech používání silničních motorových vozidel se sudými nebo lichými koncovými čísly státních poznávacích značek,
- d) omezit používání drážních motorových vozidel,
- e) omezit obchodní leteckou dopravu, letecké práce a další letecké činnosti,
- f) omezit otevírací doby čerpacích stanic a zakázat prodej pohonných hmot do nádob,
- g) stanovit regulační opatření pro čerpání zásob ropy a ropných produktů u rozhodujících dodavatelů,
- h) zavést přidělový systém, nebo
- i) dočasně omezit nebo zakázat vývozy ropy a ropných produktů,

s výjimkou přepravy nebo použití podle § 3 odst. 18.

(2) Opatření podle odstavce 1 písm. e) v mezinárodní obchodní letecké dopravě nabývají účinnosti až uplynutím 30 dnů ode dne vyhlášení stavu ropné nouze.

(3) Opatření podle odstavce 1 lze použít za stavu ohrožení státu a za válečného stavu jen v rozsahu, který neohroží obranu státu.

(4) Na přípravě a zavedení opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů se podílejí orgány krajů a orgány obcí s rozšířenou působností, které zajišťují připravenost správního obvodu kraje a správního obvodu obce s rozšířenou působností k realizaci přidělového systému podle odstavce 1 písm. h).

§ 6

Použití nouzových zásob

(1) Za stavu ropné nouze mohou být nouzové zásoby použity pouze se souhlasem vlády, která současně stanoví termín zpětného doplnění použitých zásob. Komise může stanovit časový rámec pro doplnění použitých zásob na předchozí stav.

(2) Použitím nouzových zásob se rozumí jejich uvolnění formou prodeje, půjčky nebo převodu příslušnosti hospodařit.

(3) Návrh na použití nouzových zásob předkládá vládě předseda Správy.

(4) V případě mezinárodního rozhodnutí může předseda Správy rozhodnout o použití nouzových zásob ve stanovené výši podílu České republiky i pod povinnou minimální úroveň stanovenou tímto zákonem bez souhlasu vlády za podmínky, že nebude vnitřní trh v České republice ohrožen výpadkem dodávek ropy nebo ropných produktů. Správa o tomto rozhodnutí neprodleně informuje vládu a Komisi.

(5) Vláda může v naléhavých případech rozhodnout o použití nezbytného množství nouzových zásob i v případě, že výše nouzových zásob poklesne pod povinnou minimální úroveň stanovenou tímto zákonem. Správa o tomto rozhodnutí neprodleně informuje Komisi.

(6) O použití nouzových zásob ve výši nad minimální úroveň stanovenou tímto zákonem rozhoduje předseda Správy v případě, že není vyhlášen stav ropné nouze.

§ 7

Informační povinnost

V době hrozícího stavu ropné nouze, za stavu ropné nouze jsou dovozci, zpracovatelé, skladovatelé, ochraňovatelé a distributoři ropy a ropných produktů a subjekty, které na území České republiky provádějí dobývání ložisek ropy, povinni předávat Správě informace o svých dovozech, vývozech a zásobách ropy a ropných produktů, o jejich zpracování a o dobývání ropy, a to na vyžádání Správy a ve lhůtách v tomto vyžádání stanovených. Tyto informace jsou povinni na vyžádání Správy poskytovat i při cvičeních stavů ropné nouze.

§ 8

Kontrola

(1) Správa provádí jedenkrát ročně kontrolu kvality a množství nejméně 30 % nouzových zásob uložených u ochraňovatelů. Kontroly se mohou zúčastnit také osoby pověřené Komisí. Tyto osoby mají postavení kontrolujících⁹).

(2) Pokud Komise provádí kontrolu ověřující připravenost České republiky na mimořádné situace a kontrolu nouzových zásob, Správa jí poskytne součinnost.

(3) Do 1 týdne od data oznámení kontroly podle odstavce 2 poskytne Správa osobám pověřeným Komisí údaje o umístění nouzových zásob, pokud nebyly Komisi poskytnuty předem.

(4) Státní energetická inspekce kontroluje plnění povinností podle § 3 odst. 4.

(5) Kontrolu dodržování opatření stanovených podle § 5 odst. 1 provádí

a) Policie České republiky, jde-li o opatření podle § 5 odst. 1 písm. a), b) a c),

b) Drážní úřad, jde-li o opatření podle § 5 odst. 1 písm. d),

- c) Úřad pro civilní letectví, jde-li o opatření podle § 5 odst. 1 písm. e),
- d) Česká obchodní inspekce, jde-li o opatření podle § 5 odst. 1 písm. f), g) a h),
- e) Celní správa České republiky, jde-li o opatření podle § 5 odst. 1 písm. i).

(6) Správa kontroluje správní úřady, orgány krajů a orgány obcí s rozšířenou působností v celém rozsahu přípravy a realizace opatření podle § 5 odst. 1 písm. h).

(7) Krajský úřad kontroluje orgány obcí s rozšířenou působností v celém rozsahu přípravy a realizace opatření podle § 5 odst. 1 písm. h).

§ 9

Působnost Správy v oblasti nouzových zásob a hospodaření s nimi

(1) Správa

- a) je jediným ústředním správcem zásob v České republice,
- b) zajišťuje vytváření, udržování a použití nouzových zásob,
- c) navrhuje vládě opatření v případě výrazného omezení nabídky na světovém ropném trhu, které by mohlo mít nepříznivé následky pro Českou republiku, v případě mezinárodního rozhodnutí, za hrozícího stavu ropné nouze nebo za stavu ropné nouze,
- d) provádí roční přepočty výše nouzových zásob podle § 2 odst. 3 a z něj plynoucí dosažení výše nouzových zásob stanovené v § 2 odst. 2 v termínu stanoveném v § 2 odst. 3,
- e) předkládá Komisi a Mezinárodní energetické agentuře statistický přehled o stavu zásob ropy a ropných produktů vypracovaný podle jejich požadavků; tyto přehledy předkládá též ministerstvu,
- f) neprodleně informuje Komisi a Mezinárodní energetickou agenturu, jakož i ministerstvo, o každém hrozícím nebo skutečném poklesu nouzových zásob pod povinné minimum s uvedením důvodu takového poklesu a o opatřeních, která byla přijata ke zpětnému doplnění nouzových zásob včetně plánovaného termínu dosažení jejich plné výše,
- g) pro případ stavu ropné nouze a pro případ závažného narušení dodávek zpracovává plán a související organizační opatření, podle kterých bude Česká republika postupovat, a informuje Komisi na její žádost o těchto plánech a opatřeních,
- h) plní úkoly v oblasti nouzových zásob a hospodaření s nimi, které pro Českou republiku vyplývají z Dohody o mezinárodním energetickém programu³),
- i) přijímá opatření k zajištění fyzické přístupnosti nouzových zásob,
- j) může přenést se souhlasem vlády na stanovené období úkoly, týkající se ochraňování nouzových zásob, na hospodářské subjekty¹⁰) v jiných členských státech Evropské unie nebo ústřední správce zásob v jiných členských

státech Evropské unie,

k) navrhuje vládě opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů a postup spolupráce s hromadnými sdělovacími prostředky,

l) v případě, že nebude udržovat minimální úroveň specifických zásob, zašle Komisi do konce prvního měsíce roku, k němuž se vztahuje, zprávu obsahující opatření přijatá za účelem zajištění a ověření dostupnosti nouzových zásob a seznam právních předpisů upravujících kontrolu použití těchto zásob podle § 6,

m) zastupuje Českou republiku v koordinační skupině pro ropu a ropné produkty, v příslušných výborech a skupinách Mezinárodní energetické agentury a v rámci své působnosti v oblasti nouzových zásob též v ostatních integračních seskupeních a mezinárodních organizacích,

n) vede trvale aktualizovaný seznam nouzových zásob. Způsob vedení seznamu nouzových zásob a statistických výkazů a pravidla pro vypracování statistických výkazů o úrovni nouzových zásob a předkládání těchto výkazů Komisi a Mezinárodní energetické agentuře stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Pouze Správa má právo pořizovat nebo prodávat specifické zásoby.

§ 10

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší některý ze zákazů stanovených v § 3 odst. 4, nebo

b) jako osoba, na jejíž činnost se vztahuje omezení za účelem snížení spotřeby ropy a ropných produktů podle § 5 odst. 1 písm. a), b), c) nebo e), takové omezení poruší.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 100 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 5 000 Kč.

§ 10a

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší některý ze zákazů stanovených v § 3 odst. 4,

b) jako osoba, na jejíž činnost se vztahuje omezení spotřeby ropy a ropných produktů podle § 5 odst. 1 písm. b), c), d), e), f), g), h) nebo i), takové omezení poruší,

c) jako dovozce, zpracovatel, skladovatel, ochraňovatel, distributor ropy a ropných produktů nebo osoba provádějící na území České republiky dobývání ložisek ropy nepředá informace podle § 7,

d) použije nouzové zásoby ropy nebo ropných produktů v rozporu s § 6 odst. 1 nebo jejich neoprávněné použití umožní, nebo

e) jako kontrolovaná osoba v rozporu s § 8 neodstraní ve stanoveném termínu nedostatky zjištěné při kontrole množství a kvality nouzových zásob.

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c) nebo b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. b), c), d) nebo g),

b) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),

c) 20 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d), e) nebo b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. e), f), h) nebo i).

§ 10b

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává

a) obecní úřad obce s rozšířenou působností, jde-li o přestupek podle § 10 odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. a), b) nebo c) nebo § 10a odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. b) nebo c), pokud nebyl projednán příkazem na místě, nebo jde-li o věc postoupenou Policií České republiky podle odstavce 7,

b) územní inspektorát Státní energetické inspekce, jde-li o přestupek podle § 10 odst. 1 písm. a) nebo § 10a odst. 1 písm. a),

c) Drážní úřad, jde-li o přestupek podle § 10a odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. d),

d) Úřad pro civilní letectví, jde-li o přestupek podle § 10 odst. 1 písm. b) nebo § 10a odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. e),

e) inspektorát České obchodní inspekce, jde-li o přestupek podle § 10a odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. f), g) nebo h),

f) celní úřad, jde-li o přestupek podle § 10a odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. i),

g) Správa, jde-li o přestupek podle § 10a odst. 1 písm. c) až e).

(2) Policie České republiky projedná příkazem na místě přestupky podle § 10 odst. 1 písm. b) spáchaný porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. a), b) nebo c).

(3) Pokud Policie České republiky zjistí při provádění kontroly podle § 8 odst. 5 písm. a) skutečnosti nasvědčující

tomu, že došlo ke spáchání přestupku podle § 10a odst. 1 písm. b) porušením omezení podle § 5 odst. 1 písm. b) nebo c), provede potřebné úkony k dokumentaci takového jednání a věc postoupí příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(4) Správu pokut uložených za přestupky podle tohoto zákona vykonává Celní správa České republiky.

§ 10c

Působnost stanovená orgánům kraje nebo orgánům obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona je přenesenou působností.

§ 10d

Zmocňovací ustanovení

Správa vydá vyhlášku k provedení § 2 odst. 6, § 2a odst. 4, § 3 odst. 1 a § 9 odst. 1 písm. n).

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o působnosti správy státních hmotných rezerv

§ 11

V zákoně č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění zákona č. 272/1996 Sb., se v § 3 za větou první tečka zrušuje a doplňují se slova, která včetně poznámky pod čarou č. 1a) znějí: „a plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.^{1a)}“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o dráhách

§ 12

V zákoně č. 266/1994 Sb., o dráhách, se v § 55 za slovo „zákona“ vkládají slova „nebo podle zvláštního právního předpisu“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o civilním letectví

§ 13

Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

1. V § 88 odst. 1 se na konci písmene l) doplňují tato slova: „nejde-li o případ, kdy je toto rozhodování svěřeno na základě zvláštního právního předpisu jinému orgánu,“.

2. V § 89 se na konci tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno aa), které včetně poznámky pod čarou č. 6a) zní:

„aa) plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy.^{6a)}“

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o české obchodní inspekci

§ 14

V zákoně č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění zákona č. 240/1992 Sb., zákona č. 22/1997 Sb. a zákona č. 110/1997 Sb., se v § 3 písm. f) za slovo „zákona“ doplňují tato slova: „nebo podle zvláštního právního předpisu“.

ČÁST ŠESTÁ

Účinnost

§ 15

Tento zákon nabývá účinnosti šedesátým dnem po dni jeho vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

^{1a)} Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy).“.

^{6a)} Zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy).“.

¹⁾ Směrnice Rady 2009/119/ES ze dne 14. září 2009, kterou se členským státům ukládá povinnost udržovat minimální zásoby ropy nebo ropných produktů.

Prováděcí směrnice Komise (EU) 2018/1581 ze dne 19. října 2018, kterou se mění směrnice Rady 2009/119/ES, pokud jde o metody výpočtu povinností udržovat zásoby.

^{1a)} Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- ³⁾ Dohoda o mezinárodním energetickém programu, vyhlášená pod č. 46/2001 Sb. m. s.
- ⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1099 ze dne 22. října 2008, o energetické statistice.
- ⁶⁾ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁸⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ⁹⁾ Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).
- ¹⁰⁾ Čl. 8 směrnice Rady 2009/119/ES.